

Sygn. akt VI Ga 105/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Anna Harmata (spr.)

SO Anna Walus – Rząsa

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: W. G.

przeciwko : (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w K.

V Wydziału Gospodarczego z dnia 8 stycznia 2016 r., sygn. akt V GC 544/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego (...) S.A.

w W. na rzecz powoda W. G. kwotę 688,80 zł (sześćset osiemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 lipca 2015 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddala,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 42,07 zł (czterdzieści dwa złote siedem groszy) tytułem kosztów procesu,

2. oddala apelację w pozostałej części,

3. zasądza od powoda W. G. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 25,56 zł (dwadzieścia pięć złotych pięćdziesiąt sześć groszy) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ga 105/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 16 czerwca 2016r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód W. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 1.328,40 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 3 czerwca 2015 r. w M. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został samochód osobowy marki T. (...), należący do K. B.. Sprawca szkody w dniu wypadku posiadał ubezpieczenie OC w pozwanej spółce. Powód w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, wynajął poszkodowanemu pojazd zastępczy marki P. (...) za czynsz w wysokości 172,20 zł. brutto za dobę na okres 19 dni, tj. od dnia 3 czerwca 2015 r. do dnia 22 czerwca 2015 r. tj. za okres niezbędny do likwidacji szkody i naprawy pojazdu. Powód wykonał również na rzecz K. B. usługę holowania uszkodzonego pojazdu za kwotę 123,00 zł. brutto. W dniu 22 czerwca 2015 r. powód zawarł z poszkodowanym umowę cesji wierzytelności wobec pozwanej spółki w kwocie 3.394,80 zł. Po zgłoszeniu szkody pozwany pismem z dnia 21 lipca 2015 r. odmówił naprawienia szkody w całości, uznając za zasadny okres najmu wynoszący 16 dni oraz stawkę czynszu najmu w wysokości 129,15 zł. brutto za dobę, odmawiając w całości wypłaty kosztów holowania pojazdu.

Pozwany we wniesionym od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Zakwestionował zasadność wynajmowania pojazdu zastępczego przez 19 dni oraz wysokość stawki najmu za 1 dobę, wskazał jako zasadny okres 16 dni, przy stawce 129,15 zł. za 1 dobę najmu, tj. w łączne kwocie 2066,40 zł brutto, podając, iż tą kwotę wypłacił. Zarzucił, iż korzystanie przez poszkodowanego z samochodu zastępczego przez okres 19 dni nie pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którego szkoda wynikła. Samochód zastępczy nie powinien być wynajmowany przez poszkodowanego dłużej niż 16 dni albowiem przez ten okres istniała możliwość przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody. Zastosowana przez powoda stawka najmu jest wygórowana i nie odpowiada stawkom rynkowym. Pojazd należący do tej samej klasy co wynajęty przez poszkodowanego, może być wynajęty po cenie znacznie niższej, ok. 120-130 zł. brutto za 1 dobę. Powód nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby na zasadność i konieczność holowania pojazdu poszkodowanego, a także na jakiej trasie pojazd był holowany, ile kilometrów oraz jaka była stawka za 1 km.

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2016r. Sąd Rejonowy w K.zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda W. G. kwotę 1.328,40 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2015 r. do dnia zapłaty (I) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 684,00 zł. tytułem kosztów procesu (II).

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 3 czerwca 2015 r. w M. doszło do kolizji drogowej samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...), należącego do K. B.. Sprawca szkody był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy zawartej z (...) S.A. Tego samego dnia poszkodowany, z uwagi na uszkodzenie pojazdu, kontaktował się z różnymi firmami na Śląsku w celu wynajęcia pojazdu zastępczego. Z uwagi na wysokie ceny wynajmu w w/w firmach, skontaktował się z firmą powoda, z której usług korzystał już wcześniej i był z nich zadowolony. Ostatecznie zawarł tego dnia z firmą (...) umowę najmu pojazdu zastępczego marki P. (...) za czynsz w wysokości 140,00 zł. netto za dobę (172,20 zł brutto). (...) S.A. po rozpatrzeniu roszczeń z tytułu szkody w pojeździe marki T. przyznał poszkodowanemu w dniu 16 czerwca 2015 r. odszkodowanie w kwocie 3.618,65 zł. W dniu 22 czerwca 2015 r. wypłacił poszkodowanemu dalszą kwotę 832,28 zł. Tego dnia K. B. zwrócił powodowi pojazd zastępczy. Czas wynajmu uzasadniony był faktycznym czasem, w jakim poszkodowany nie mógł korzystać z własnego samochodu. W dniu 22 czerwca 2015 r. poszkodowany K. B. oraz powód W. G. zawarli umowę przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu w stosunku do (...) S.A. z tytułu odszkodowania za podstawienie auta i wynajęcie pojazdu zastępczego. Tytułem rozliczenia usługi świadczonej na rzecz poszkodowanego powód wystawił w dniu 25 czerwca 2015 r. fakturę VAT nr (...). Faktura ta objęła kwotę 3.394,80 zł. brutto, na którą składały się kwota 123,00 zł. za podstawienie auta oraz kwota 3.271,80 zł. tytułem wynajmu pojazdu zastępczego marki P. (...). W. G. zgłosił (...) S.A. roszczenie z tytułu kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego i holowaniem uszkodzonego samochodu. Pozwany decyzją z dnia 21 lipca 2015 r. uznał żądanie powoda jedynie co do kwoty 2.066,40 zł. Stawki czynszu za najem pojazdów zastępczych stosowane przez powoda są jednymi z najniższych wśród stawek rynkowych stosowanych przez firmy zajmujące się na lokalnym rynku świadczeniem usług najmu pojazdów zastępczych. Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania świadka P. G. bowiem są one spójne, logiczne, a także znajdują potwierdzenie w treści dokumentów zaliczonych w poczet materiału dowodowego, autentyczności których nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd oddalił wniosek

pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej, bowiem odpowiedzi na pytania sformułowane w tezach dowodowych zawarte są w zeznaniach świadka P. G., którym Sąd dał w pełni wiarę oraz wynikają z zasad doświadczenia życiowego. Zwrócić należy uwagę, iż samochód zastępczy zdany został w dniu wypłaty przez pozwanego pełnej kwoty odszkodowania, co świadczy o tym, że poszkodowany nie przyczynił się do zwiększenia szkody. Poszkodowany zminimalizował wysokość szkody, bowiem wynajęty przez niego pojazd P. (...) nie odpowiadał klasie uszkodzonego samochodu T. (...). Koszt wynajęcia pojazdu tej samej klasy co uszkodzony w wyniku kolizji drogowej z dnia 3 czerwca 2015 r. z pewnością byłby większy od tego, który jest dochodzony przez powoda. Jeśli zaś chodzi o konieczność powołania biegłego na okoliczność ustalenia czy koszty holowania pojazdu były uzasadnione oraz czy pojazd poszkodowanego był zdatny do użytkowania po wypadku to Sąd stwierdził, iż z zeznań świadka P. G. wynikało, że poszkodowany uzyskał od policji informację, że stopień uszkodzenia jego samochodu nie pozwalał na jego użytkowanie. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że koszt holowania był ekonomicznie uzasadniony. Nikt bowiem nie korzystałby z usługi holowania pojazdu w sytuacji, w której byłby on sprawny i zdolny do jazdy. Ponadto przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność ustalenia czy koszty holowania w wysokości 123,00 zł. brutto były konieczne, byłoby zdaniem Sądu ekonomicznie nieuzasadnione i generowałyby duże koszty.

W ocenie Sądu Rejonowego jak wynika z zebranego materiału dowodowego, a w szczególności z zeznań świadka oraz decyzji o przyznaniu odszkodowania czas wynajmu uzasadniony był faktycznym czasem, w jakim poszkodowany nie mógł korzystać z własnego samochodu. Dopiero bowiem w dniu 22 czerwca 2015 r. otrzymał pełne odszkodowanie za szkodę od pozwanego. Niezwłocznie, albowiem tego samego dnia, poszkodowany zdał pojazd zastępczy powodowi. Jego postępowanie nie przyczyniło się zatem do zwiększenia szkody. Również wynajęcie pojazdu niższej klasy od uszkodzonego świadczy o dążeniu poszkodowanego do minimalizowania szkody. Zastosowana przez powoda stawka czynszu najmu samochodu zastępczego mieściła się wśród stawek rynkowych stosowanych przez inne firmy zajmujące się tego typu działalnością, poszkodowany decydując się na najem pojazdu zastępczego nie jest obowiązany poszukiwać firmy, która oferuje najtańsze usługi tego typu. Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, iż stawka czynszu zastosowana w niniejszej sprawie w wysokości 140,00 zł. netto porównywalna jest z czynszami stosowanymi przez inne firmy na rynku lokalnym i nie jest wygórowana, zwłaszcza, że ceny stosowane przez powoda są dla klienta stawkami ostatecznymi. W zawieranych umowach nie są bowiem ukryte żadne dodatkowe koszty. Klient otrzymuje zatankowany samochód i w zasadzie w żaden sposób nie jest ograniczony w możliwości korzystania z niego, przede wszystkim nie jest naliczana dodatkowa opłata za przekroczenie określonego limitu przejechanych kilometrów. W ocenie Sądu Rejonowego koszty holowania pojazdu w wysokości 123,00 zł. brutto były ekonomicznie uzasadnione. Pojazd poszkodowanego nie nadawał się do użytkowania po kolizji. Ponadto zupełnie niezrozumiałym i nielogicznym byłoby korzystanie przez poszkodowanego z usługi holowania pojazdu, w sytuacji w której byłby on zdolny do poruszania się po drogach publicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stąd roszczenie powoda W. G. zasługiwało na uwzględnienie w świetle art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych orzeczono jak w pkt I wyroku. Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok ten w całości oraz zarzucając naruszenie przez Sąd:

1. przepisów postępowania cywilnego, a to :

- art. 217 § 2 kpc w związku z art. 217 § 3 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez oddalenie wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczności zgłoszone przez pozwanego w sprzeczności od nakazu zapłaty, pomimo, że wniosek pozwanego nie był spóźniony, zmierzał do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, nie skutkowało przewłoką postępowania, a okoliczności sporne nie zostały dostatecznie wyjaśnione;

- art. 278 § 1 kpc poprzez samodzielne ustalenie przez Sąd pierwszej instancji, iż: zastosowana przez powoda stawka wynajmu pojazdu zastępczego odpowiadała stawkom występującym na rynku lokalnym, pojazd poszkodowanego nie

nadawał się do użytkowania po kolizji, koszty holowania uszkodzonego pojazdu były ekonomicznie uzasadnione i odpowiadały stawkom rynkowym; pomimo że wyjaśnienie powyższych okoliczności wymagało posiadania wiedzy specjalnej, w konsekwencji uzasadniało dopuszczenie dowodu z opinii biegłego;

- art. 278 § 1 kpc poprzez brak ustalenia koniecznego niezbędnego technologicznie okresu naprawy uszkodzonego pojazdu w normalnym jej toku w sytuacji gdy jest to okoliczność istotna dla rozstrzygnięcia sprawy jako determinująca czas wynajmowania przez poszkodowanego samochodu zastępczego, a wyjaśnienie tej okoliczności wymagało posiadania wiedzy specjalnej i w konsekwencji uzasadniało dopuszczenie dowodu z opinii biegłego;

2. przepisów prawa materialnego, a to :

- art. 361 § 1 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, iż koszty wynajmu samochodu zastępczego i koszty holowania uszkodzonego samochodu w wymiarze wskazanym w pozwie były celowe i niezbędne oraz pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym z zaistniałym zdarzeniem;

- art. 822 § 1 kc poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w wyniku czego na pozwanego został nałożony obowiązek zapłaty odszkodowania przekraczającego granicę odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela udzielającego ochrony ubezpieczeniowej w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W związku z powyższym pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego jest częściowo uzasadniona.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia właściwej stawki czynszu najmu samochodu zastępczego oraz uzasadnionego czasu najmu samochodu zastępczego. Wg powoda stawka podlegająca zwrotowi przez ubezpieczyciela winna wynosić 172, 20 zł brutto – jako stawka rynkowa , przy czasokresie najmu samochodu zastępczego – 19 dni tj. od 3 czerwca 2015r. do 22 czerwca 2015r.; jako koniecznego zważywszy na datę wypłaty odszkodowania; wg pozwanego stawka podlegająca zwrotowi przez ubezpieczyciela winna wynosić 129, 15 zł - jako stawka rynkowa, przy czasokresie najmu samochodu zastępczego - 16 dni. Zwrotowi podlegają koszty ekonomicznie uzasadnione. Powód dla wykazania wysokości żądanej stawki przedłożył umowę najmu samochodów z której wynikała stawka 172, 20 brutto oraz wystawioną w konsekwencji tejsze umowy fakturę VAT nr (...) powielającą tą stawkę. Powyższa dokumentacja pozwalała na ustalenie występowania tej stawki na rynku, jako stosowanej, jeżeli ubezpieczyciel zarzucał, iż była to stawka wygórowana jako rażąco odbiegająca od stawek panujących na rynku winien niniejszy zarzut wykazać. Ubezpieczyciel wprawdzie zawnioskował dowód z opinii biegłego w tym zakresie, wniosek ten jednak na rozprawie w dniu 8 stycznia 2016r. przez Sąd Rejonowy w został oddalony, a do niniejszego postanowienia pozwany nie zgłosił zastrzeżenia w trybie art 162 kpc. Stosownie do treści tej normy stronie która zastrzeżenia nie zgłosiła nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania których naruszenie sąd powinien brać pod uwagę z urzędu albo że strona uprawdopodobni iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Wyjątki przewidziane w tej normie nie zachodziły jednak w niniejszej sprawie. Stąd zarzuty apelacji co do oddalenia wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego nie mogły odnieść postulowanego skutku. Stąd też ponieważ dla wykazania zasadności żądanej stawki za najem pojazd zastępczego za dobę w wysokości 172,20zł brutto powód przedłożył dowody, którym pozwany nie przeciwstawił skutecznie przeciwdowodu, Sąd Okręgowy uznał ustalenia Sądu Rejonowego w tym zakresie za prawidłowe. Przedłożone przez powoda dowody okazały się jednak niewystarczające dla wykazania uzasadnionego czasokresu najmu. O ile bowiem dla przyjęcia wysokości stawki stanowiły one źródło i podstawę o tyle nie wynikało z nich, iż czasokres najmu był uzasadniony w świetle faktycznej niemożności korzystania przez poszkodowanego z pojazdu który uległ kolizji. Z dokumentacji przedstawionej przez powoda wynikało tylko iż najem trwał 19 dób, nie wynikało jednak iż przez ten okres poszkodowany nie mógł korzystać z własnego pojazdu. W tym zakresie

konieczne były dowody na okoliczność, iż istotnie przez 19 dni, a ściślej, przez okres powyżej 16 dni to jest do 22.06.2015r. uszkodzony pojazd poddawany był naprawie. Na okoliczność tą powód nie przedstawił żadnego dowodu, nie wskazując nawet ścisłych informacji co do czasokresu i przebiegu naprawy, względnie jaki był czas konieczny dla przeprowadzenia naprawy oraz że odpowiadał on czasokresowi wynajmu samochodu zastępczego. Z dokumentacji nie wynikało, aby szkoda w pojeździe była szkodą całkowitą, a tylko wówczas aktualny byłby odnośnik do daty wypłaty odszkodowania. Tym samym powód nie wykazał, aby czas ponad czas uznany przez ubezpieczyciela był uzasadnionym czasem najmu. W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał również konieczności i celowości kosztu podstawienia pojazdu. Złożone w tym zakresie zeznania świadka P. G. , który zeznał iż dowiedział się od poszkodowanego, że autem jeździć nie można i taką informację podała poszkodowanemu policja w ocenie Sądu Okręgowego były niewystarczające. Jego zeznania opierały się bowiem jedynie na powieleniu informacji uzyskanych od innej osoby, w żaden sposób nie zweryfikowanych chociażby odpowiednim zaświadczeniem policji. Ponadto wbrew stanowisku Sądu Rejonowego w wystawionej fakturze nie ma mowy o holowaniu, a jedynie o podstawieniu pojazdu do M., gdzie poszkodowany prowadził działalność gospodarczą (zeznania świadka), o przedmiotowym podstawieniu nie ma też mowy w zawartej umowie pomiędzy poszkodowanym , a powodem , a tym samym o powstaniu po stronie poszkodowanego z tego tytułu zobowiązania o wartości jak w wystawionej fakturze.

Stąd też Sąd Okręgowy przyjmując za zasadną stawkę 172,20 zł przy czasokresie 16 dni obliczył należne odszkodowanie na kwotę 2755, 20 zł uwzględniających dokonaną przez pozwanego zapłatę w wysokości 2066,40 zł , zasądził od pozwanego na rzecz powoda różnicę w wysokości 688,80 zł., zmieniając zaskarżony wyrok w pkt I na zasadzie art. 386 § 1 kpc. O kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego Sąd orzekł stosownie do wyniku sprawy na zasadzie art. 100 kpc, przy przyjęciu kosztów powoda w wysokości 264 zł, pozwanego 197 zł, przy proporcji 51,86% / 48,14%. W części nieuwzględnionej apelację oddalił na zasadzie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na zasadzie art. 100 kpc i 108 kpc , stosownie do wyniku sprawy, przy przyjęciu kosztów powoda 180 zł, kosztów pozwanego 247 zł, przy analogicznej jak wyżej proporcji, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 25,56 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.